

Oponentský posudek

na pedagogickou, publikační, vědecko-výzkumnou a další odbornou činnost

Doc. PaedDr. Moniky Máčajové, PhD.

v rámci jmenovacího řízení na *profesorku v oboru Pedagogika*

Oponent: Prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., mimořádná profesorka Univerzity Karlovy,

Pracoviště: Katedra preprimární a primární pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, náměstkyně pro vysoké školy, vědu a výzkum MŠMT ČR

Profesní zaměření: preprimární a primární pedagogika, rozvoj počáteční čtenářské a předčtenářské gramotnosti, pregraduální a celoživotní příprava učitelů

Doc. Máčajová (uvádím bez dalších titulů) předložila pro jmenovací řízení v oboru Pedagogika kompletní přehled své publikační, vědeckovýzkumné a pedagogické činnosti. Při kvantitativním posouzení předloženého souboru je patrné, že kritéria pro jmenovací řízení splnila, v některých kritériích vykazuje výrazný kvantitativní přesah.

Za podstatné považuji především posouzení předloženého souboru z kvalitativního hlediska a zde konstatuji, že publikační a vědeckovýzkumnou činnost lze považovat za vysoce kvalitní a naprosto zásadní pro rozvoj a dalšího vědeckého bádání v oblasti preprimárního a primárního vzdělávání. Doc. Máčajová se dlouhodobě věnuje rozvoji počátků gramotnosti u žáků předškolního a počátečního školního věku. Je jednou z významných autorek zásadních vědeckých monografií v uvedených oblastech na Slovensku, její publikační a vědecká činnost má však dosah i do České republiky, kde jsou její monografie a odborné texty součástí nezbytné „odborné výbavy“ doktorandů, garantů studijních programů, a především vědců věnujících se stejnému vědeckému zaměření. Odborný přesah do zahraničí je patrný i z publikačních aktivit v dalších zemích, je ale logické, že didaktická i jazyková podobnost je se situací v České republice nejbližší, a proto si velmi vážím této mezinárodní vzájemně se obohacující spolupráce.

Sledujeme-li odbornou práci inaugurantky, je v ní patrný významný kvalitativní vědeckovýzkumný posun, ve kterém se postupně doc. Máčajová odborně „specializovala“ na problematiku jazykového vzdělávání dětí předškolního a počátečního školního věku. Její koncepční pojetí rozvíjené problematiky je velmi inovativní a tzv. gramotnostně zaměřené. Nejedná se tedy o rozvoj jazyka v izolaci od rozvoje v dalších oblastech komunikace, ale naopak, doc. Máčajová právě svým pojetím akcentuje rozvoj jazyka společně s dalšími synergicky se rozvíjejícími komponentami komunikace a celkové gramotnosti jedince. Tento přístup je v současnosti progresivním fenoménem, nejen na Slovensku, ale i v zahraničí. Jmenujme např. podobné koncepty rozvoje jazykového vzdělávání ve Finsku, Švédsku, ale i např. Kanadě. Vědecká práce doc. Máčajové je tedy vysoce odborně progresivní a lze konstatovat, že z mezinárodního hlediska je „kvalitativně srovnatelná“.

Pedagogickou činnost, která je součástí odborného profilu inaugurantky hodnotím opět jako vysoce kvalitní. Měla jsem možnost nejen analyzovat pedagogickou dokumentaci k výuce,

ale také, v rámci zahraničního působení doc. Máčajové na Univerzitě Karlově, sledovat její praktickou realizaci a konstatuji, že rozumím, proč je výuka inaugurantky tak dobře studenty hodnocena.

Doc. Máčajová se intenzivně věnuje i vědecké přípravě doktorandů, což považuji za absolutně podstatné pro rozvíjení gramotnostního pojetí jazykové výchovy a vzdělávání dětí preprimárního a primárního věku.

Doc. Máčajovou si cením nejen jako významného odborníka vědecko-výzkumně a pedagogicky zaměřeného na oblast počátků vzdělávání. Vážím si jí i jako člověka, který svou odbornou, ale i obecně lidskou erudicí rozvíjí přirozeným způsobem humanistické hodnoty vzdělávání.

Závěr:

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji, aby po úspěšném průběhu jmenovacího řízení byl doc. Máčajové **udělen titul profesor v oblasti Pedagogika.**

Pro jmenovací řízení navrhuji následující otázky:

Uvažuje inaugurantka o možnosti využití ICT technologií pro optimální jazykový rozvoj dětí?

Pokud ano, jaké jsou jeho pozitivní či negativní limity či jaká jsou obecná specifika využití.

V Praze, 17. 3. 2022

prof. Radka Wildová